

Sant Martí de Sobremunt

Sobremunt

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Església de Sant Martí de Sobremunt, s/n. Nucli urbà. Sobremunt

Coordenades:

Latitud: 42.03608
Longitud: 2.16714
UTM Est (X): 431063
UTM Nord (Y): 4654118

Classificació

Número de fitxa 08271 - 1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPA. 24054
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 25/11/2008 - 01:00

Descripció

L'església de Sant Martí de Sobremunt es troba situada al nucli de Sobremunt. Es tracta d'un temple que correspon al resultat de l'ampliació que es va fer a la segona meitat del segle XVIII d'una antiga església bastida el 1620. De l'església del segle XVII sols en queden unes restes incloses en la base de la nova construcció. L'església consta d'una sola nau, flanquejada per capelles laterals que allotgen sengles altars. En la capçalera, el presbiteri es troba situat entre la sagristia, a la dreta, i la capella del Santíssim, a l'esquerra; centrat per la imatge de Sant Martí, es troba decorat amb notables pintures modernes, situades en el plafó del fons i en el sostre. La capella del Santíssim, orientada de forma paral·lela a la nau central, és capçada per un absis semicircular (FONT:1992). Els murs són de maçoneria de pedra arrebossats deixant a la vista l'emmarcament de les obertures i les cantonades diferenciades de carreus de majors dimensions. A la façana principal, orientada a l'oest, hi ha un portal d'accés emmarcat amb brancals de pedra motllurada i llinda tripartida amb la data 1890 emmarcada en un segell. A sobre hi ha un òcul emmarcat amb pedra; de la façana s'aixeca el campanar, una ampla torre de planta rectangular, amb discreta coberta piramidal. Es troba dividit en quatre pisos, en l'últim del qual s'hi obren quatre finestres.

A la façana sud hi ha el cos adossat de la sagristia i a l'esquerra un portal d'arc de mig punt adovellat tapiat. A la dovella central hi ha la inscripció IHS i a sota les inicials MA. A l'esquerra del portal s'obre una finestra emmarcada amb monòlits de pedra amb ample bisellat; més amunt hi ha un rellotge de sol que presenta la inscripció: GINESOLENIHIL.

Observacions:

La majoria dels bancs de l'església duen inscrits els noms de masies o cognoms de propietaris del terme com Conjunta, Aumatell, Potellas, molí de l'Aumatell, Orra, etc.

Història

L'església de Sant Martí de Sobremunt apareix documentada per primera vegada l'any 1094 quan ja feia temps que exercia de parroquial apareixent en els llistats de parròquies del bisbat de Vic d'entre els anys 1025 i 1050 amb el nom de "Supra Monte". Aquesta parròquia es trobava situada dins el terme del castell de Voltregà, sota la jurisdicció del qual estigué fins a principis del segle XIX. Aquest edifici romànic, però, no ha arribat als nostres dies ja que fou totalment renovat vers l'any 1620; sols en resten uns fragments inclosos en la base de la nova construcció. El temple del segle XVII, al seu torn, també fou seriosament modificat quan en la segona meitat del segle XVIII es veié la necessitat d'ampliar-lo ja que havia quedat petit per acollir la cada vegada més nombrosa feligresia. Les obres es dugueren a terme vers 1760, i juntament amb l'ampliació es construí el campanar. Aquest temple és el que ha arribat als nostres dies; la modificació més important que ha patit es produí a finals del segle XIX, quan se li afegí una espaiosa capella del Santíssim Sagrament, projectada a 1894 i construïda en la mateixa dècada. En aquestes obres també es construí una nova sagristia. L'any 1892 ja s'havia canviat la porta de lloc, situant-la en la façana, i en el lloc on hi havia la porta es col·locaren les fonts baptismals. També s'havia canviat el paviment i s'havien restaurat tres altars, dedicant-ne un al Sagrat Cor de Jesús i un altre a la Nostra Senyora de Lourdes.

Durant la Guerra Civil espanyola el temple fou saquejat però no patí danys de consideració. La rehabilitació no es féu esperar i l'església fou ràpidament retornada al culte. A 1946 es consagraren els altars: el dia 5 d'agost el bisbe Joan Perelló consagrà l'altar de la Nostra Senyora de Lourdes, i el dia 22 de setembre es consagraren tres altars laterals. A finals de la dècada dels 70 es va condicionà l'espaiosa capella del Santíssim per poder-hi realitzar les celebracions parroquials durant l'hivern. L'any 1979 l'artista Camil Bofill pintà dos grans quadres al·legòrics a la Conversió de Sant Martí, i es decorà també el presbiteri amb pintures murals (FONT:1992).

Bibliografia

AADD (1995) Gran Enciclopèdia Catalana. Enciclopèdia Catalana, S.A.

AADD (1993). Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Osona i Ripollès. Enciclopèdia Catalana, S.A.

BURON, Vicenç (1977). Esglésies romàniques catalanes. Guia. Artestudi Edicions.

FONT, Dani (1992). Resum històric de les parròquies de l'arxiprestat del Lluçanès. (inèdit).

GAVÍN, Josep M (1984). Inventari d'esglésies. Osona. Volum 15. Arxiu. Gavín.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Sobremunt. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya. 1983.

